

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. Al de verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zeedagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maastricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De wraak van den Eskimo. — 462. De schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het IJs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Groote Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal Gered. — 471. De zoon van Kelzer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djecs, de Schooler. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Vischer. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en IJs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het IJs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangeniss. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraalenhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis. Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis. Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 498bis. De wraak van den Verstoorting. — 499. Ada's Avonturen. — 500. Uit het leven van A. Hans. — 501. Een zonderlinge vergissing. — 502. Een Vlaamsche knaap in oorlogstijd. — 503. De jonge wildstrooper. — 504. De bannelingen van Dinant. — 505. De zes honderd Franchimonteezen. — 506. Een nacht in het veerhuis. — 507. Het spook van Leffinge. — 508. De reis met het schoolschip. — 509. De gestoorde zeereis. — 510. De jonkvrouw van het Veen. — 511. Het spookhof. — 512. Het leed van Magda. — 513. Everaard Tserclaes. — 514. De Alweter. — 515. De strooper van het Zoniënwoud. — 515bis. Peter Benoît. — 516. Oorlogswoker. — 517. De ondergang van Lombardzijde. — 518. Te laat. — 519. De opperbaas. — 520. 't Geheim van de schuur. — 521. De arme nicht. — 522. De avonturen van Klaas Wens. — 523. De ondergang van Vremdijke. — 524. De martelares Miss Cavell. — 525. De Boef van Elsloo. — 526. De verrader van Aubel. — 527. De Hulp van den Renner. — 528. Schipbreuk van de Méduse. — 529. Zijn eer hersteld. — 530. De redder van den Koning. — 531. De verlaten Koning.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

Druckerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 366

A. HANS

De Sluwe Goochelaar

Uitgave A. HANS-VAN DER MEULEN Contich

DE SLUWE GOOGHELAAR

I.

Maarten Karels, kwam op een kouden avond van 't voorjaar 1202 door het bosch van Male.

— Is er ginder brand? vroeg hij zich verschrikt af.

Hij zag in de verte een hoog opslaande vlam.

— Dat kan wel de hut van de oude Wieze zijn, mompelde hij. En misschien ligt de gebrek-kige vrouw al te bed en kan ze niet vluchten.

Angstig snelde Maarten in de richting van het vuur. Maar spoedig bleek het, dat hij zich onnoodig ongerust had gemaakt.

Rond een hoog oplaaiend houtvuur zaten eeni-ge mannen en vrouwen.

— Als het maar geen Djypten zijn! dacht Maarten Karels.

Djypten of Zigeuners werden zeer gevreesd. Men wist, dat ze veel roofden en geloofde, dat ze ook konden tooveren.

Maar Maarten hoorde Vlaamsch spreken. De Djypten hadden een eigen taal, onbegrijpelijk voor oningewijden.

— 't Zullen kunstenmakers zijn, die naar Torhout trekken, zei Maarten bij zich zelf. Die menschen doen geen kwaad.

Hij wenschte het volkje goeden avond. De mannen en vrouwen keken op.

Een stond recht en vroeg:

— Kerel, zijt gij misschien uitgezonden om ons te bespieden?

— Waarom zou ik u bespieden? Ik keer vreedzaam naar mijn huis terug, antwoordde Maarten.

— De heeren kunnen niet dulden, dat arme zwervers een handvol hout uit hun bosschen halen om zich wat te warmen. In wiens dienst zijt gij?

— In dien van een heer, die den arme gaarne een aalmoes gunt! Ik woon te Damme en zal blij zijn na een avondmaal, mijn vermoeid lichaam uit te strekken.

Een lange man sprong nu ook recht.

— Ik vertrouw u niet, beweerde hij tot Maarten. Gij zult nu rap naar uw heer loopen en ons verraden! En dan moet ge terug keeren met ander dienstvolk om ons weg te rammelen. Maar we willen een rustigen nacht hebben. En daarom

zullen we u tot morgenochtend aan een boom binden,

— Wel, neen, Bertrand, hij is eerlijk! zei een van de groep.

— Zijn tronie bevat me niet, wedervoer Bertrand, die Vlaamsch sprak met Waalsch accent.

Maarten Karels was ontsteld door de bedreiging. Niet thuis komen... en wat zou zijn vrouw denken?

Maar Maarten weifelde niet lang. Vlug sprong hij in het struikgewas en over een pad snelde hij heen.

Hij hoorde Bertrand nog razen en vloeken, maar merkte weldra, dat hij niet achtervolgd werd.

Veilig bereikte hij Damme, toen een opkomende haven en handelsstad aan het Zwin, de breede golf naar de zee.

Maarten Karels woonde tegen de wallen in een leemen huis, met riet gedekt. 't Was een schamele woning, zooals de meeste van het arbeidende volk. Maar vrouw Grietje zorgde, dat er binnen zindelijkheid heerschte.

Maarten was in dienst van den heer Roger van Iederhamme, die te Damme een schoon huis en in den omtrek veel goederen bezat.

— Goeden avond, Maarten, zei Grietje. Ge zijt laat en ik maakte me al wat ongerust.

— Ik werd te Brugge lang opgehouden door mijn heer, die er gebleven is.

Een allerliefst meisje van een jaar of twaalf sprong op haar vader toe. 't Was Liesje... en ze werd wel eens het mooiste kind van Damme genoemd.

— Is het waar, vader, dat er te Brugge zoo veel groote heeren zijn? vroeg ze.

— Ja...

— Maaitje van schipper Pieters vertelde het.

— Ja... er zijn veel edellieden in de stad. En ze houden vergaderingen. Er is belangrijk nieuws. De graaf wil ter kruisvaart. En dan zullen veel heeren hem naar het Heilig Land vergezellen.

— Heer Roger ook? vroeg vrouw Grietje.

— Hij heeft er mij nog niets van gezegd. Maar hij denkt er toch over.

— Zoo veel jaren weg naar die verre, vreemde streken.

— Ja... maar het is voor een goed doel. Men wil die wreede Saracenen de plaatsen ontnemen, waar Ons Heere geleefd heeft. 't Is een lange strijd. Ik heb van avond een rare ontmoeting gehad, vervolgde Maarten.

En hij vertelde, wat er in het bosch gebeurd was. Vrouw Grietje en Liesje schrokken.

— Maar ik was gauw weg, hernam Maarten,

Ik ken beter dan die kerels den weg in het bosch.

— Zoudt ge het niet gaan zeggen aan den schout? vroeg Grietje.

— Ze liggen op het gebied van Brugge... Onze schout kan niets tegen hen doen... Och, morgenochtend trekken ze op. Ze moeten overmorgen te Torhout zijn op de jaarmarkt.

Maarten gebruikte zijn avondmaal. Hij scheen bedrukt. Zijn vrouw dacht, dat het nog van schrik was.

Maar toen Liesje naar bed was, zei Maarten op ernstigen toon:

— Ja, ik denk dat heer Roger ook mee zal trekken ter kruisvaart. En dan zal ik hem moeten vergezellen.

Grietje verbleekte.

— Gij ook zoo ver weg...? stamelde ze.

— Ja... als heer Roger het wil, moet ik gehoorzamen. Na zijn page ben ik zijn eerste dienaar.

— Ons voor jaren verlaten!

— Misschien gebeurt het niet, maar we moeten ons op alles voor bereiden.

— Ik vind het vreeselijk...

— Veel vrouwen zullen in uw geval zijn. We waren altijd fier, dat ik de eerste dienaar van heer Roger was. Hij heeft ons steeds zoo goed

behandeld. Ik moet hem trouw blijven. En zoo ik weg ben, zal mevrouw goed voor u en Liesje zorgen. Wat dat betreft, zou ik gerust mogen vertrekken...

— Als we u maar ooit terug zien!

— Niet het slechtste denken! God zal ons behoeden en weer samen brengen. En bovendien, misschien kan ik bij u blijven, Grietje...

— Heeft heer Roger nog niets gezegd?

— Neen... Hij sprak den ganschen middag met andere heeren. Morgen moet ik terug naar Brugge. Mogelijk zal ik 's avonds meer weten.

Man en vrouw spraken nog een tijd over het gewichtig onderwerp. Grietje was treurig gestemd en sliep dien nacht onrustig.

II.

Reeds vroeg keerde Maarten Karels den volgenden morgen naar Brugge terug. Weer moest hij naar het bosch. Maar hij vermeed de plaats, waar Bertrand hem zoo bedreigd had. Wel kwam hij er dicht langs, en hij hoorde de ruwe stemmen.

— De kerels zijn er nog! zei hij bij zich zelf. Ze maken geen haast. Ze zijn toch nog wel vijf, zes uur gaans van Torhout. Nu. dat is hun zaak. Welk nieuws zal ik vandaag hooren? Ik moet

me thuis kloek houden, maar 't zou me zwaar vallen vrouw en kind te verlaten!

Heer Roger van Iederhamme was een brave, flinke ridder, goedhartig en rechtvaardig voor zijn onderhoorigen.

Hij verbleef nu in het steen van een vriend. Maarten begaf zich naar het grauw, somber gebouw, waar veel dienstbaren heen en weer liepen.

— Binnen kort zijn we ver van hier, zei er een, een jonkman. We zullen vreemde landen zien, en terug keeren als vrije lieden. Ge gaat toch ook mee ter kruisvaart, Karels?

— Ik weet niet wat mijn heer zal doen.

— Heer Roger? Hij vertrekt... Gisteravond heeft hij op een feestmaal hier bij mijn meester zijn woord gegeven.

Maarten Karels schrok.

— Is dat waar? stamelde hij.

— Ik heb het zelf gehoord, want ik moest de tafel dienen.

— Dan zal het zoo zijn.

— O, ja, want heer Roger van Iederhamme breekt zijn woord niet.

— O, neen!

— Dan zult gij ook mee moeten.

— Dat zal wel.

— Ge zegt het zoo raar, juist alsof ge liever

hier zoudt blijven. Ik wilde, dat we vandaag reeds vertrokken.

— Gij zijt niet getrouwd, hernam Maarten.

— Dat is waar... Ja, ik heb zin in den tocht.

— 't Is om te strijden...

— Ja... We zullen die wilde Saracenen eens onze Vlaamsche wapens laten voelen. Ja, ja... we gaan op reis naar verre, vreemde landen.

En opgewonden wierp de vurige jonkman zijn muts in de lucht en ving ze weer op.

Maarten hoorde zijn naam. Zijn meester trad uit de woning en riep hem.

Onderdanig ging de dienstman bij hem.

— Maarten, ik heb besloten de vierde kruisvaart mee te maken met onzen edelen graaf Boudewijn, zei hij. En natuurlijk reken ik op u, om mij te vergezellen. Ge zijt mijn eerste en trouwste dienaar. We zullen heel wat werk hebben, om ons voor te bereiden.

— Ja, heer!

— Ik zal u vandaag onderrichtingen geven. Zorg nu voor mijn paard, straks rijdt ik naar Damme.

Maarten begaf zich naar den stal. Droefheid beving hem. Zijn heer sprak over dien verren, langen tocht als gold het een uitstapje in den omtrek. En hij vroeg niet, of zijn dienaar liever thuis zou blijven. 't Was zoo'n gewoon ver-

schijnsel, dat een knecht stipt gehoorzaamde.

— Wat zal Grietje vanavond weenen! dacht Maarten. Ik moet me kloek houden.

Maar thans blonken er tranen in zijn oogen.

Maarten wiesch en kamde het fier, prachtig paard van zijn heer en kuischte het tuig.

Werder, de page, een edelknaap, kwam eens zien.

— Maarten, weldra gaan we op reis, zei hij.

— Ik hoorde het... Wanneer zal het zijn?

— Binnen twee maanden. . Maar die zijn gauw om.

— O, ja...

— Er is eer en roem te behalen...

— Voor een page, ja, maar niet voor een armen dienstman, dacht Maarten.

Hij wist wel, dat er duizenden in vroegere kruistochten gebleven waren en nooit meer in Vlaanderen weer keerden.

Zulk een kruisvaart kon jaren duren... Zoo lang weg van vrouw en kind Wat zou Grietje zich eenzaam gevoelen! Ze treurde nog om twee kinderen, die jong bij de Onze Lieve Vrouwe kerk van Damme begraven werden.

De page praatte voort over den grooten tocht, maar sombere gevoelens beheerschten Maarten Karels.

Toen het paard gereed stond voor zijn heer, kwam men opgewonden Maarten roepen.

— We mogen allen naar de markt, zei er een. Een monnik preekt er over de kruisvaart.

Maarten vergezelde de anderen naar het plein, waar veel volk bijeen vergaderd was. Op een verhoog stond een monnik, die met luide stem, het volk opriep, om met den edelen graaf Boudewijn het Heilig Land uit de macht der Saracenen te redden. Hij was zeer welsprekend en beschreef, hoe de Christenen in het Heilig Land moesten lijden onder de wreede verdrukking der heidenen.

Het volk juichte den predikant toe en als bij den eersten kruistocht klonk het: «God wil het!»

Ridders klommen op het verhoog en lieten hun wapens zegenen. Er heerschte groote opwinding.

Maarten bleef somber. Hij dacht aan Grietje en Liesje, aan hun smart, als hij met zijn heer en zoo veel anderen uit Damme zou weggevaren zijn!

Heer Roger stond ook op de markt. Zijn ge-laat glansde. Hij bemerkte wat later zijn die-naar en zei:

— Maarten, nu ben ik blij, dat ik mijn woord

heb gegeven! We zullen meewerken tot een groot doel.

Maarten durfde niet over zijn bekommernis te spreken. Maar zijn hart schreide.

Zijn meester bleef nog tot na den middag te Brugge.

— Maarten, zei hij toen, ik rijd nu naar huis. Vandaag moet ge niets meer voor mij doen. Bespreek met uw vrouw het groote nieuws.

Maarten keerde te voet naar Damme terug. Het groote nieuws met zijn vrouw bespreken... Heer Roger voelde niet, wat dit beteekende. Hij was ook getrouwd, en had kinderen, maar een ridder leefde toen als voor den strijd. En mogelijk zou vrouw Blanka zelf haar man aansporen om ter kruisvaart te trekken.

Niet ver van Damme ontmoette Maarten een kennis.

— Op reis geweest? vroeg deze.

— Ik kom van Brugge.

— Dan hebt ge te Damme veel gemist. 't Leek er van morgen wel kermis. Er was een bende kunstenaars. Ze dansten op een koord, slikten degen in, wandelden op hun handen en ze hebben heel wat geld ingezameld. Met den middag trokken ze naar Torhout. Ze wilden zeker reisgeld hebben.

Maartens hart was met sombere gevoelens vervuld. Wat kon den zwaarmoedigen man nu een verhaal over poetsenmakers schelen! Hij vervolgde dus spoedig zijn weg... Het groote nieuws met Grietje bespreken, had zijn meester gezegd. Hoe zag hij nu tegen de ontmoeting op! Nog twee maanden en ze moesten voor jaren scheiden!

Maarten Karels bereikte het stadje. Voor zijn huis zag hij een oploop. Wat kon dat zijn? Zouden de menschen al weten dat hij mee ter kruisvaart moest en kwamen ze het Grietje vertellen?

Maarten liep naar de menigte toe.

— Daar is de vader! klonk het.

— Was is er gebeurd? vroeg Maarten.

Niemand antwoordde. 't Was of ieder er voor terug schrok, slecht nieuws mee te deelen. Maar Grietje sprong schreiend buiten.

— O, Maarten, Liesje is weg! kreet ze.

— Liesje weg... waar is ons kind dan? stamelde de man.

— Liesje is vanmorgen naar de kunstenaars gaan zien en niet terug gekeerd! jammerde de moeder.

Nu waren er lieden genoeg om te praten. Goochelaars hadden op de markt een vertooning gegeven en in de straten gebedeld. Het was druk van nieuwsgierigen. Liesje had onder de menig-

te gestaan. En nadien had haar moeder ze vermist. Als ze maar niet door het vreemde volk meeggepakt was. Zulke gasten stolen wel meer kinderen. En Liesje was zoo schoon.

Maarten sloeg de handen vóór 't hoofd. Nu ook dit nog! Zijn kind verdwenen!

— Is de schout gewaarschuwd? riep hij uit.

— Ja, er is hier een van zijn mannen geweest. Hij zou een onderzoek doen. Maar we hebben nog niets van hem gehoord! klonk het.

— Wanneer zijn die kunstenaars vertrokken?

— Vóór den noen nog, antwoordde een buurman. Veel kinderen zijn meegeloopen tot buiten de poort. Maar niemand heeft Liesje gezien.

— Langs waar zijn ze weg?

— Al den kant van Syssele, vertelde een knaap. Ik was er een der laatsten bij. Maar ik zag Liesje niet.

— O, waar is ons kind dan? schreide Grietje. En wanhopig leunde ze tegen haar man.

— Ga in huis, zei deze. We moeten die beneden najagen... Ik zal naar heer Roger gaan.

Wild drong Maarten door het volk. Weldra stond hij voor de groote woning van den heer van Iederhamme.

— Wat scheelt er u nu? vroeg de portier, die Maartens ontsteltenis zag.

— O, ik moet onzen heer spreken!
— Hij is pas terug uit Brugge...
— Dat geeft niet... Mijn kind is gestolen...
— Wat bazelt ge nu?
— 't Is de waarheid... O, houd me niet op.
We moeten de roovers najagen.

— Welke roovers?
— Die kunstmakers! Toe, laat me nu door...

— Ga dan bij den page... Heer Roger zit aan tafel met mevrouw...

De page hoorde ook het nieuws en had medelijden met Maarten. Hij begaf zich bij zijn meester. Even later kwam heer Roger uit de eetzaal.

— Wat vertellen ze me daar? Is Liesje weg? vroeg hij.

— O, mijnheer, de kunstmakers hebben haar geroofd! snikte Maarten, wien het was of 't harte breken zou.

— Welke kunstmakers?
— Die hier van morgen gespeeld hebben. Liesje was gaan kijken en is niet meer thuis gekomen. Ze hebben haar mee genomen.

— Maar weet ge dat zeker? Is Liesje niet bij familie? vroeg heer Roger.

— Neen... Die kerels zijn slecht. Gisteravond

wilden ze mij aan een boom binden, toen ik van Brugge kwam.

— Zóó! Zijn het zulke gasten?

— O, heer, jaag ze na. Ze zijn al Sijsseele vertrokken en kunnen nog niet ver zijn! O; help mij, heer!

— Natuurlijk wil ik dat doen, Maarten. Neem zelf een paard... Wacht!

Heer Roger gelastte zijn page eenige ruiters aan te voeren, en de bende na te jagen. Weldra was de kleine groep gereed en wel bewaepend.

— Waar ge de kerels inhaalt, moet ge de hulp inroepen van den heer van dat gebied, zei de edelman.

Er waren toen zooveel verschillende gewesten met afzonderlijke heeren die er het recht handhaafden en diep beleedigd waren, als een ander er geweldig op trad.

Bijna elk dorp vormde zulk een heerlijkheid. Nu, de page wist dit wel.

De ruiters vertrokken. Maarten reed naast den page. Aan de kruisvaart dacht hij thans niet.

Over een binnenweg reden de mannen in de richting van Sijsseele. Een herder deelde mee, dat de kunstmakers daar voorbij gekomen waren. Er waren verscheidene kinderen bij, die

blootsvoets en haveloos meeliepen en tot de bende behoorden. Maar over een gevangen meisje kon de schaper geen inlichtingen geven.

De kunstmakers hadden blijkbaar snel gereisd. Pas tegen Ruddervoorde haalden de achtervolgers hen in... De troep scheen verbaasd, toen de page halt gebod. Een van de mannen vroeg, wat de « edele heer » wenschte.

Maarten had al gezien, dat Liesje er niet was.

— Er is te Damme een kind verdwenen en gij weet daar meer van, zei de page.

Allen protesteerden luid en beweerden dat ze wel arme, maar eerlijke lieden waren.

— Wij stelen geen kinderen, zei de aanvoerder. Daar zijn kleine meisjes en jongens... Als er een van Damme bij is, moogt ge me hier het hoofd afslaan.

— Er ontbreekt een man, de slechtste van den hoop! riep Maarten uit. Hij heet Bertrand. Hij wilde me gisteravond aan een boom binden.

— O, waart gij die man? vroeg de aanvoerder. Ja, nu ik u goed bezie, herken ik u. Wel, vriend, juist daardoor hebben wij ruzie gekregen met Bertrand. Wij zijn vreedzame lieden, die geen moeite willen hebben met de overheden. En we verweten het Bertrand, dat hij veel te geweldig is. Hij werd kwaad en is van de troep weggegaan en we zijn blijde, dat we hem kwijt zijn.

— Er wanneer is hij vertrokken? vroeg de page.

— Vanochtend vroeg ..

— Is hij niet met u te Damme geweest?

— Neen!

— Dan kan hij Liesje niet gestolen hebben, zei de page tot Maarten Karels.

— Maar ze liegen voorzeker! riep de arme vader uit.

— Liesje is hier niet.

— Waar is Bertrand?

— Langs waar is die kerel weg gegaan? vroeg de page aan den aanvoerder van de bende.

— Dat weet ik niet. Hij heeft stil de plaat gepoetst. Och, hij was altijd een gluiperige man. Hij hoort in Henegouwen thuis, ergens bij Doornik. Zijn naam is Bertrand van Reins. Waarlijk, heer, wij zouden geen kind weg nemen... Zie eens, hoeveel kleinen er bij ons zijn en we hebben waarlijk moeite ze behoorlijk den kost te geven. Is er een kind van Damme verdwenen?

— Ja...

— We zijn er in vollen dag aangekomen en vertrokken...

De page wendde zich weer tot Maarten.

— Wij kunnen hier niets doen, zei hij. Liesje is niet bij deze menschen en we hebben dus het recht niet hen verder lastig te vallen.

— Maar die Bertrand, heer!

— Ja, waar is hij? En hij is niet te Damme geweest... We moeten terug keeren. Wie weet is Liesje al niet terecht!

— Laat me dan alleen voort rijden! smeekte Maarten.

— Dat kan ik u niet beletten...

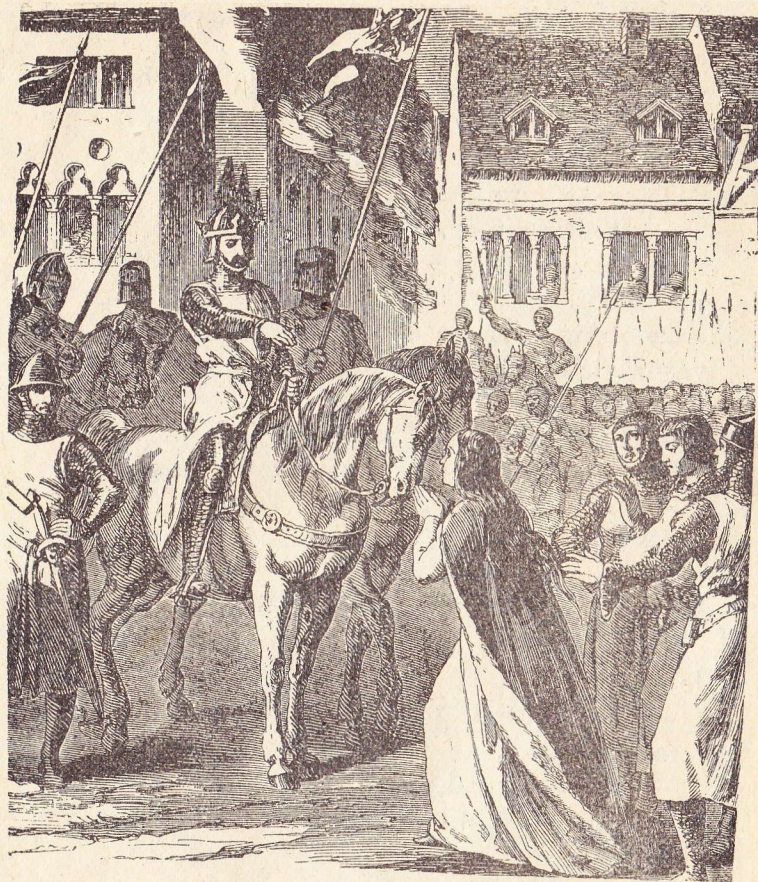
Maarten draafde voort. Hij kwam weldra in een drukke beweging. 't Waren lieden, die zich naar Torhout begaven. De bedroefde man zocht, waar hij kon, maar ontdekte noch Bertrand, noch Liesje.

Tegen den avond keerde hij te Damme terug. Liesje was nog niet terecht. Familieleden zaten bij Grietje. De ouders waren wanhopig.

III.

Twee dagen waren in droefheid en angst voorbij gegaan. Men hoorde geen nieuws van Liesje Karels. Te Damme vertelde men, dat graaf Boudewijn te Brugge zou komen. De edelen moesten in die stad vergaderen en Maarten vergezelde zijn meester. Hij had aan zijn vrouw nog niets over den Kruisvaart verteld.

Grietje begaf zich ook naar Brugge, maar niet om den praal en de pracht van den gravenlijken intocht te zien. De moederliefde dreef haar.

In den namiddag reed graaf Boudewijn door de stad. Het volk juichte hem toe. Hij was een statige en minzame vorst, die ook over Hene-gouwen regeerde.

Toen hij weer het paleis bereikte, drong een vrouw naar voren. Soldeniers wilden haar terug drijven, maar ze schreide luid.

De graaf hoorde dit.

— Wie is die vrouw? vroeg hij.

— Ze wil u zeker wat vragen, antwoordde een ridder.

De vrouw scheen wanhopig. Op haar gelaat wrong zich de droefheid. Het haar hing haar los over den rug.

— Laat haar nader treden, zei de vorst.

En minzaam vroeg hij dan wat ze begeerde.

Het was moeder Grietje.

— Heer, sprak ze, mijn kind is me ontstolen, en ik smEEK u het te laten opzoeken... Gij zijt machtig, heer, en ge hebt overal uw dienaren.

— Waar werd uw kind u ontnomen? vroeg de graaf.

— Te Damme, heer. Er waren kunstenmakers geweest...

— Ik kan u inlichten, zei de heer van Iederhamme, die Grietje herkend had en nader was gekomen.

Hij deelde het gebeurde mee. Wat verder stond Maarten, die verbaasd was over de aanwezig-

heid van zijn vrouw, maar nu haar plan goedkeurde.

— Vrouw, sprak de graaf, keer naar huis terug. Ik zal bevelen dat men uw kind opzoekt...

— O, ik dank u, heer!

— Vertrouw op mij, en bid God, dat hij onze pogingen zegene!

— Geleid uw vrouw naar Damme, zei de heer van Iederhamme tot Maarten.

De ouders verlieten Brugge, bedroefd nog wel, maar met meer hoop in 't hart.

En de menschen te Brugge prezen den graaf, die naar de bede van een arme vrouw luisterde.

IV.

De aanvoerder van de kunstenmakers had sluw gelogen. Hij wist, dat Bertrand Liesje Karels door een parelsnoer meegelokt had. De bende had verscheidene afdeelingen en zoo bevond zich een groep te Doornik. Bertrand had het schoone kind te Damme opgemerkt en toen besloten het te rooven. Het kon bij de groep van Doornik voor danseres opgeleid worden. Dat was ver van Damme.

En nu twee weken later zat Liesje gevangen op den zolder van een huisje bij 't bosch van Glençon, tusschen Doornik en Valenciennes. Ze had al zooveel geweend, sedert die ruwe man

haar buiten Damme op pakte en in een boschje bracht, waar hij een fleschje onder haar neus duwde. Toen was het of ze insliep. En toen ze wakker werd, lag ze in een vreemde kamer en zei een oude vrouw, dat ze niet bang moest zijn en een plezierig leventje zou leiden. Ze weende en riep om haar ouders. Toen kwam die ruwe man weer en dreigde ze te slaan, als ze niet zweeg. Die man en vrouw hadden haar meegenomen, altijd verder, en nu zat ze op een stoffigen, donkeren zolder, omdat ze niet wilde leeren dansen.

Gisteren had de man haar klappen gegeven. Ze was doodsbang van hem.

De duisternis benauwde Liesje en ze woude in het strooien dak om er een gat in te maken en alzo licht door te laten. 't Gelukte haar... Ze kon zelfs naar buiten kijken, maar ze zag niets dan takken van hooge boomen.

Droevig zat Liesje daar. Ze schreide weer. Ze verlangde zoo heftig naar vader en moeder. O, zou ze hen ooit terug zien? Ze had veel geweend, maar ook veel gebeden...

Ze had dien man niet mogen volgen buiten de stad. Maar het parelsnoer blonk zoo verleidelijk.

Liesje overdacht weer al het gebeurde. Ze was als een gevangen vogeltje in een kooitje...

Plots hoorde e stemmen. Ze beefde. Kwam die wreede Bertrand terug, om haar te dwingen te dansen? Ze zou nu wel moeten gehoorzamen;

want ze vreesde slagen te krijgen. De kerel had haar gisteren zooveel pijn gedaan.

De stemmen klonken echter niet binnen, maar buiten. Liesje keek door de opening van het dak. Ze zag echter niets dan boomen. Maar daar moesten in het bosch veel personen zijn... Ze zouden haar misschien helpen.

En plots begon Liesje om hulp te roepen. Maar dadelijk kwam de oude vrouw de ladder op.

— Wilt ge zwijgen! kreesch ze.

En dreigend hief ze haar groote, knokige hand op.

Nu begreep Liesje dat de vrouw het gezelschap in het bosch vreesde. Er was kans op redding. Liesje schreeuwde nog luider. De vrouw gaf haar een klap.

— Ik zal u dooden! siste ze. Uw mond houden.

O, wat lag er nu een leelijke grijns op haar gezicht. Maar Liesje voelde moed. Ze verweerde zich... Ze zag in den geest haar vader en moeder. Ze wilde er heen. En ze gaf de vrouw zulk een harden duw, dat ze tegen het dak viel.

Liesje liep naar de ladder. Ze liet zich naar beneden glijden. 't Deerde haar niet, dat ze zich wat bezeerde. Maar de oude volgde. Ze deed het zoo haastig, dat ze van de ladder tuimelde en op den vloer bleef liggen. De deur was gesloten. Liesje wrong wanhopig aan de grendels...

— Wat is dat? klonk een zware stem.

Bertrand! Hij was daar... hij kwam langs achter binnen. De grendels bewogen zich niet. De weg naar de vrijheid bleef versperd.

— Naar zolder! zei Bertrand op gedempten toon.

In de hut was een raam, bezet met geolied papier. In haar wanhoop scheurde Liesje het weg.

Bertrand greep haar vast en rukte het kind achteruit.

Maar een man stak zijn hoofd door het venster.

— Help me, help me! riep Liesje, toen Bertrand haar naar de ladder wilde sleuren.

— Wat gebeurt er hier? vroeg de man daar buiten, in 't Waalsch.

Hij zag ook de bezwijmde vrouw.

Bertrand liet Liesje los en verdween door de achterdeur. Hij vluchtte het bosch in. Liesje snelde naar het raam.

— O, help me! smeekte ze weer.

De man, die een Waal was, verstond haar niet. Hij riep een kamaraad, een Vlaming.

— Help me! Ik word hier gevangen gehouden! snikte Liesje.

— Gij zijt een Vlaamsch kind...

— Van Damme.

— En zoo ver van huis?

— Ik ben meegevoerd.

De Waal wilde de deur openen, maar kon niet. Hij liep dan langs achter, gevolgd door den Vlaming.

— En wie is die vrouw? vroeg de laatste.

— Zij moest me bewaken... Ze is van de ladder gevallen.

— Kom eens mee, kind...

In het bosch was een groot gezelschap van jagers, dienstknechten en heeren. Ze omringden een voorname dame en haar juffers. De Waal en de Vlaming, die Liesje uit de hut gehaald hadden, spraken met een ridder en deze vertelde het gehoorde aan de voorname dame, die op een prachtig paard zat.

— Een kind van Damme, zei de jonkvrouw. O, God zij geloofd, het moet het meisje zijn, waarover mijn heer vader ons bericht zond, het gestolen kind! Breng het hier.

De dame was Johanna, dochter van graaf Boudewijn, die nu op een kasteel bij Doornik verbleef.

Liesje werd vóór haar geleid en moest haar geschiedenis vertellen. Jonkvrouw Johanna sprak Vlaamsch.

— Geen twijfel mogelijk... het is 't meisje, dat opgespoord moet worden, hernam Johanna.

Graaf Boudewijn had de belofte, die hij aan moeder Grietje deed, vervuld. Dienaren moesten Bertrand opzoeken, maar ontdekten den schelm

niet meer. Anderen brachten de vrouw tot bezinning. Deze keek verdwaasd op. Ze was nog te suf om ondervraagd te worden. Men voerde haar als gevangene naar het kasteel. Liesje reed daar ook heen, op het paard van een ridder. Ze zag er nu verwaarloosd uit. Een dienstmeid nam ze dan mee naar een kamer. En een half uur later verscheen het meisje in al haar bevalligheid en netjes gekleed weer voor jonkvrouw Johanna.

— Morgen reizen we naar Brugge, beloofde de dochter van den graaf. En dan zult ge uw vader en moeder terug zien.

O, wat voelde Liesje zich nu gelukkig.

's Avonds kon de vrouw toch verhoord worden. Ze wilde eerst al de schuld op Bertrand van Reins schuiven, maar dan moest ze toch bekenen, dat ze ook te Damme geweest was en het kind had mee gevoerd, om er een danseres van te maken.

— De vrouw heeft zich zelve gestraft, zei de heemeester. Ze zal niet meer genezen van den val.

— Vraag dan aan den priester, dat hij met haar spreke. Moge ze boetvaardig sterven, wenschte Johanna,

— O, mag dat meisje hier blijven en met mij spelen? Dat zou ik zoo gaarne willen, zei een dametje van ongeveer denzelfden ouderdom als Liesje.

't Was Margaretha, het zusje van Johanna, die als een moeder voor haar was, want de gravin leefde niet meer.

— Ge moogt ook mee naar Brugge, en daar zullen we nog wel eens verder over Liesje praten, antwoordde jonkvrouw Johanna.

V.

Een bode van den graaf kwam naar Damme en vroeg, waar Maarten Karels woonde. Men wees hem het huisje. Daar trof de bode Grietje aan.

— Vrouw, ik breng u goed nieuws, zei hij.

— Van mijn kind? vroeg de moeder weenend.

— Ja... Liesje is terecht... Ga mee naar Brugge en gij zult haar zien. Uw man is er al bij...

— Liesje is gevonden... en is ze gezond?

— Frisch en gezond...

— God zij gedankt en geprezen, voor dit geluk! O, waar was mijn kind?

— Ver van hier... Ik zal u onderwege alles vertellen...

— Ja... O, ik ben dadelijk gereed.

De burens hoorden ook het groote nieuws. En de bode deelde mee, dat Liesje in den burcht van den graaf was.

Grietje hoorde nu alles, terwijl ze den bode vergezelde.

— Liesje, mijn lieveling! kreet ze, toen ze in den burcht haar dochtertje zag en aan het hart drukte.

Bij deze ontmoeting weenden Johanna en Margaretha, die het treffend tooneel bijwoonden. En ook Maarten Karels was weer diep ontroerd.

— Ge wilt nu uw kind meenemen, maar later spreken we wel nog eens samen, zei Johanna.

Verblijd keerden de ouders met hun dochtertje naar Damme terug. Ieder daar sprak over de wonderlijke gebeurtenis... 't Was druk in het huisje bij den wal.

**

Eenige dagen later moest Maarten Karels dat ander nieuws vertellen, de tijding van de kruisvaart. 't Was een nieuwe slag voor Grietje. Maar ze begreep dat ze in die scheiding moest berusten. Een dienaar behoorde bijna aan zijn heer toe.

De twee maanden verliepen snel. En toen vertrokken uit Damme veel schepen. Elken dag was het bedrijvig in de stad en de haven.

Zekeren morgen werden Maarten Karels, zijn vrouw en Liesje bij jonkvrouw Johanna ontboden. Nu haar vader naar het Heilig Land zou vertrekken, verbleef zij steeds met Margaretha te Brugge. Ze wist, dat Maarten zijn heer zou vergezellen. En ze stelde nu aan Grietje voor in haar

dienst te treden. Margaretha wilde Liesje nog altijd tot speelgenoote.

De heer van Iederhamme was bij dit gesprek aanwezig en raadde Grietje aan toe te stemmen.

Dit gebeurde dan ook.

Maarten Karels wist, dat vrouw en kind onder goede hoede zouden zijn. Dat was een troost... Maar hij moest dikwijls zijn tranen verbergen. Hij hield zich kloek voor zijn geliefden.

't Was een zware dag, toen hij afscheid nam. Er werd veel geweend in Vlaanderen en Hene-gouwen.

Graaf Boudewijn zeilde met de laatste schepen weg...

Grietje en Liesje verbleven nu in den burcht te Brugge.

VI.

Na den Zomer kwamen er boden uit verre landen met tijding.

De kruisvaarders waren nog niet naar Jerusalem doorgetrokken. Te Venetië smeekten Griek-sche afgevaardigden hun hulp af, om een dwingeland uit Konstantinopel te verdrijven. En de kruisvaarders voldeden aan dat verlangen. toen de Grieken beloofden levensmiddelen voor een gansch jaar te schenken en tien duizend man troepen voor het Heilig Land te leveren. Ze be-

weerden, dat de tocht naar Jerusalem slechts met een maand vertraagd zou worden.

De oversten van het kruisleger stemden toe. Constantinopel werd belegerd. De mannen van Biervliet veroverden het eerst een punt van de vestingen. De haven was afgesloten door een ijzeren ketting. Twee schepen zeilden die hinderenis in stukken en een daarvan was een galei, uitgerust te Dendermonde en aangevoerd door Gwijde van Baenst.

De kruisvaarders maakten zich van Constantinopel meester. Alexis van Griekenland kon den troon bestijgen.

De kruisvaarders legerden daarna over de golf en wachtten op de vervulling der beloften. De Grieken talmde hiermee.

Zoo was het nieuws, dat jonkvrouw Johanna ontving. Grietje vernam, dat haar man nog kloek en gezond was.

't Duurde heel lang, eer er weer tijding kwam. De Grieken hadden zich ondankbaar en trouweloos gedragen. In plaats van hun beloften te vervullen, wilden ze de schepen der kruisvaarders in brand steken.

Zulk verraad werd gekastijd. Vorst Alexis moest vluchten. De kruisvaarders bedwongen de stad opnieuw. En toen zou er een andere keizer gekozen worden. Er waren kruisvaarders van vele landen. Men beschouwde Boudewijn als den

dappersten van alle aanvoerders. Hij werd tot keizer gekozen. De groote volksmenigte buiten riep: « Hij is het waardig! »

Boudewijn werd in de groote kerk van St. Sophia gekroond. Hij zat op een gouden troon, hield in de rechter hand een kruis en in de linker een palmtak, en had een purperen, met goud bezetten mantel om.

Daarna werd er dagen lang feest gevierd. De nieuwe keizer wierp het volk brooden toe, waarin gouden, zilveren en koperen muntstukken gebakken waren.

Zoo kreeg de graaf den naam van Boudewijn van Constantinopel.

De boden vertelden dit nieuws door gansch Vlaanderen en Henegouwen. De keizer noodigde veel onderdanen uit om naar het groote rijk over te komen, waar zij belangrijke ambten zouden bekleeden.

Johanna hoorde die tijding wel met vreugde, maar ook met bezorgdheid. Over Jerusalem, het doel van den kruistocht, sprak men niet meer. Hoe lang zou haar vader weg blijven?

En ook vrouw van Iederhamme en Grietje betreurden de lange afwezigheid van hun echtgenoot. Liesje kon zoo naar vader verlangen. Meer dan twee jaren waren reeds verlopen.

Al dat nieuws scheen zoo zonderling.

Johanna trouwde met heer Ferrand. Grietje en Liesje bleven op den burcht.

In het volgend boekje zult ge meer hooren over Boudewijn, Maarten en ook over Bertrand van Reins, die wel spoorloos verdwenen scheen.

E I N D E.

Nr. 367 van de Kinderbibliotheek is getiteld:

« DE VALSCHE BOUDEWIJN ».